

Vlaanderen
is veilig onderweg

VERKEERSINDICATOREN

FIETSTELLINGEN AWV 2023

**AGENTSCHAP
WEGEN & VERKEER**

COLOFON

Titel	Verkeersindicatoren Fietstellingen AWV 2023
Dossiernummer	24014
Dossierbeheerder	Koen Cuypers
Opgesteld door	Koen Cuypers
Gereviseerd door	Patrick Deknudt
Versie	v1.0

VLAAMS VERKEERSCENTRUM
Lange Kievitstraat 111-113 bus 40
2018 Antwerpen
verkeerscentrum@vlaanderen.be
www.verkeerscentrum.be

1 Inleiding.....	4
2 Fietstellers AWW.....	5
2.1 Overzicht.....	5
2.2 Keuze locaties.....	6
2.3 Type tellers.....	6
2.4 Aggregatie tellers per locatie.....	8
2.5 Open data fietstellingen.....	8
3 Fietstellingen 2023.....	9
3.1 Kerncijfers.....	9
3.2 Top 10 fietstellers.....	10
3.3 Dagverloop fietsers.....	12
4 Fietsverkeer evolutie.....	13
4.1 Kerncijfers 2022 vs 2023.....	13
5 Samenvatting.....	15
6 Bijlage.....	16
6.1 Metadata fietstellers.....	16
6.2 Selectie tellers voor vergelijking met 2022.....	21

1 INLEIDING

Dit rapport heeft als doel een overzicht te geven van het fietsgebruik op fietspaden in beheer van AWV. De cijfers zijn gebaseerd op tellingen van de 139 vaste fietstellers die AWV de voorbije jaren heeft laten installeren.

Er wordt een overzicht gegeven van de kerncijfers van 2023, alsook een vergelijking met de cijfers van 2022 om een idee te krijgen van de evolutie van het aantal getelde fietsers.

De cijfers zijn de resultaten van de tellingen van een selectie van fietspaden in Vlaanderen, deze sample van het fietsverkeer geeft daarom geen volledige weergave van het totale fietsverkeer in Vlaanderen, maar kan wel gebruikt worden om de evolutie van het aantal getelde fietsers op te volgen op de beschouwde fietstellocaties.

In het volgende hoofdstuk wordt er eerst een toelichting gegeven over de fietstellers: aantallen, locaties, type tellers, Daarna worden de kerncijfers van 2023 besproken en tenslotte wordt de evolutie van het aantal getelde fietsers onderzocht.

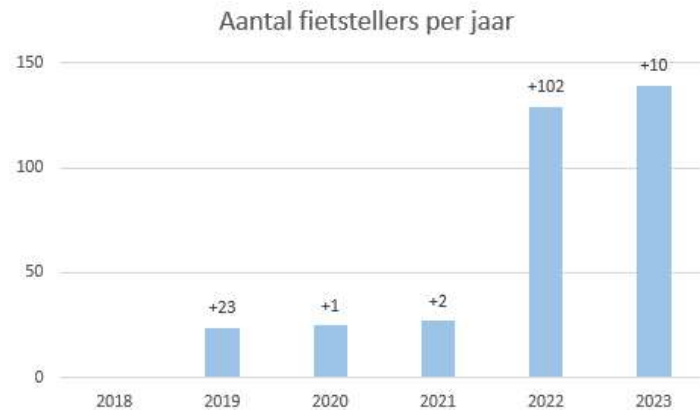
Dit jaarrapport publiceert een selectie van cijfers met betrekking tot het verkeer het afgelopen jaar. Voor meer gedetailleerde cijfers, of cijfers achterliggend aan de getoonde figuren, verwijzen we u graag naar onze open data website waar de brongegevens van de fietstellingen kunnen gedownload worden¹. Geregeld publiceert het Verkeerscentrum andere studies die een bepaalde verkeerskundige vraag meer in detail bekijken. Deze studies kunnen gedownload worden via <http://www.verkeerscentrum.be/studies>

¹ <https://opendata.apps.mow.vlaanderen.be/fietstellingen/index.html>

2 FIETSTELLERS AWW

2.1 OVERZICHT

Het Agentschap Wegen en Verkeer beschikt over 139 permanente fietstellers verspreid over fietspaden in Vlaanderen. Deze tellers werden gefaseerd geïnstalleerd. In 2018 werd een eerste opdracht aanbesteed om fietstellers te plaatsen, hiermee werden 25 tellers geïnstalleerd tussen 2019 en 2021. In 2021 werd een tweede opdracht aanbesteed om fietstellers te plaatsen, hiermee werden 114 tellers geïnstalleerd tussen 2021 en 2023.

Tijdens het jaar 2023 waren nog niet alle 139 tellers operationeel. Tien fietstellers werden in 2023 geïnstalleerd. Twee fietstellers waren defect (Beveren 1 en Tervuren 1). Zie bijlage 6.1 voor een overzicht van de precieze installatiedatums van elke fietsteller.

De volgende kaart geeft een overzicht van de locaties van de fietstellers van AWW. Deze kaart kan ook geraadpleegd worden op de volgende website:

<https://wegenenverkeer.be/wegen/fietsinfrastructuur/fietstelpunten>

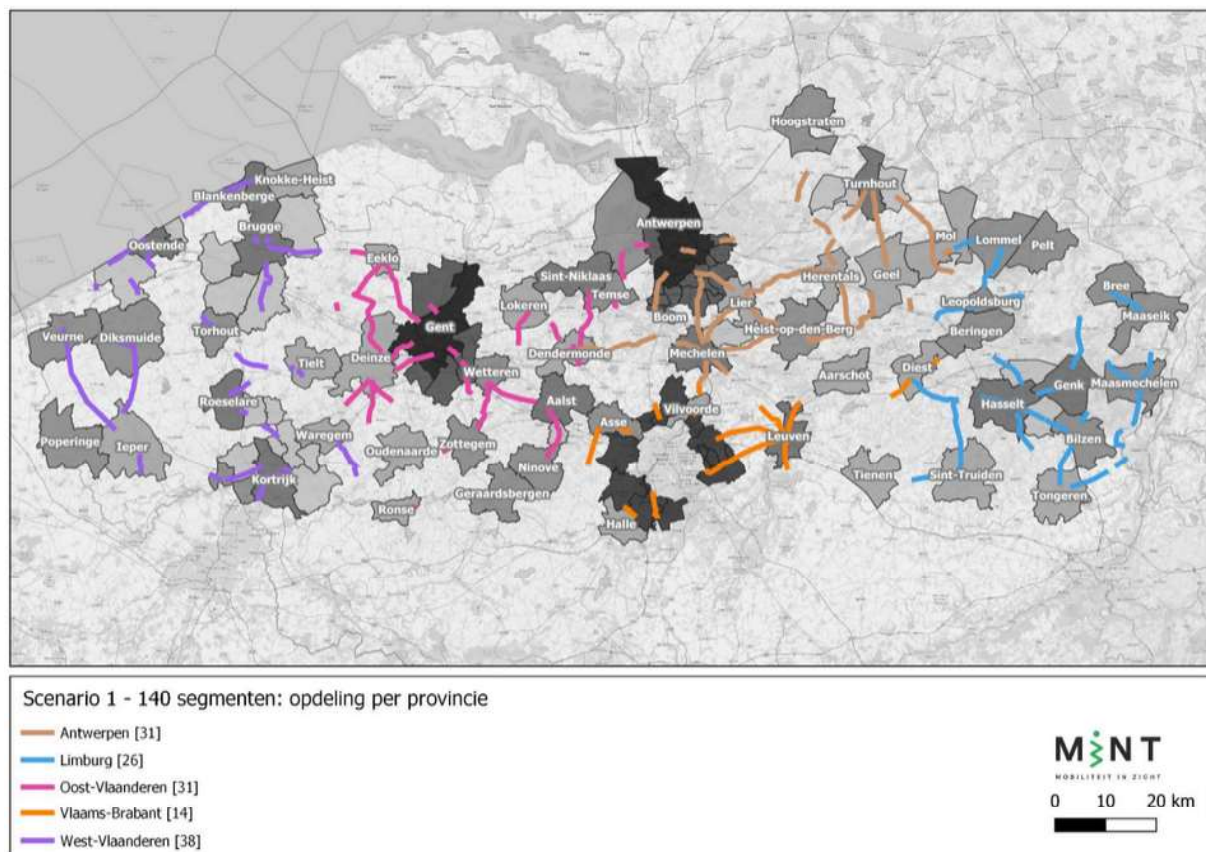
Figuur 1: overzicht fietstelpunten

2.2 KEUZE LOCATIES

De keuze van deze locaties is gebaseerd op de studie “Visie op fietsdata gewestwegen Vlaanderen - Mint NV - 2020”. Hierin werden scenario's uitgewerkt met een aantal te bemeten segmenten met als doel een zo goed mogelijk inzicht te krijgen over het aantal fietsers op fietspaden in beheer van AWW. De voorkeurssegmenten in de scenario's werden geselecteerd op basis van een objectief afwegingskader dat gebaseerd is op de volgende criteria:

- behoort het fietspad tot het Bovenlokaal Functioneel Fietsrouten netwerk (BFF)?
- Is het fietspad conform?
- Loopt het fietspad over een barrière in het landschap (brug, tunnel, ...)
- Liggen er reeds bestaande fietstelpunten dichtbij (<1.2km)

In een eerste minimum scenario worden er op basis van deze selectiecriteria 140 segmenten gekozen die interessant zijn om te bemeten (zie figuur 2 hieronder). Op basis van dit scenario en terreinkennis van de territoriale afdelingen van AWW werden de uiteindelijke locaties gekozen.

Figuur 2: voorkeurssegmenten voor het meten van fietsverkeer

2.3 TYPE TELLERS

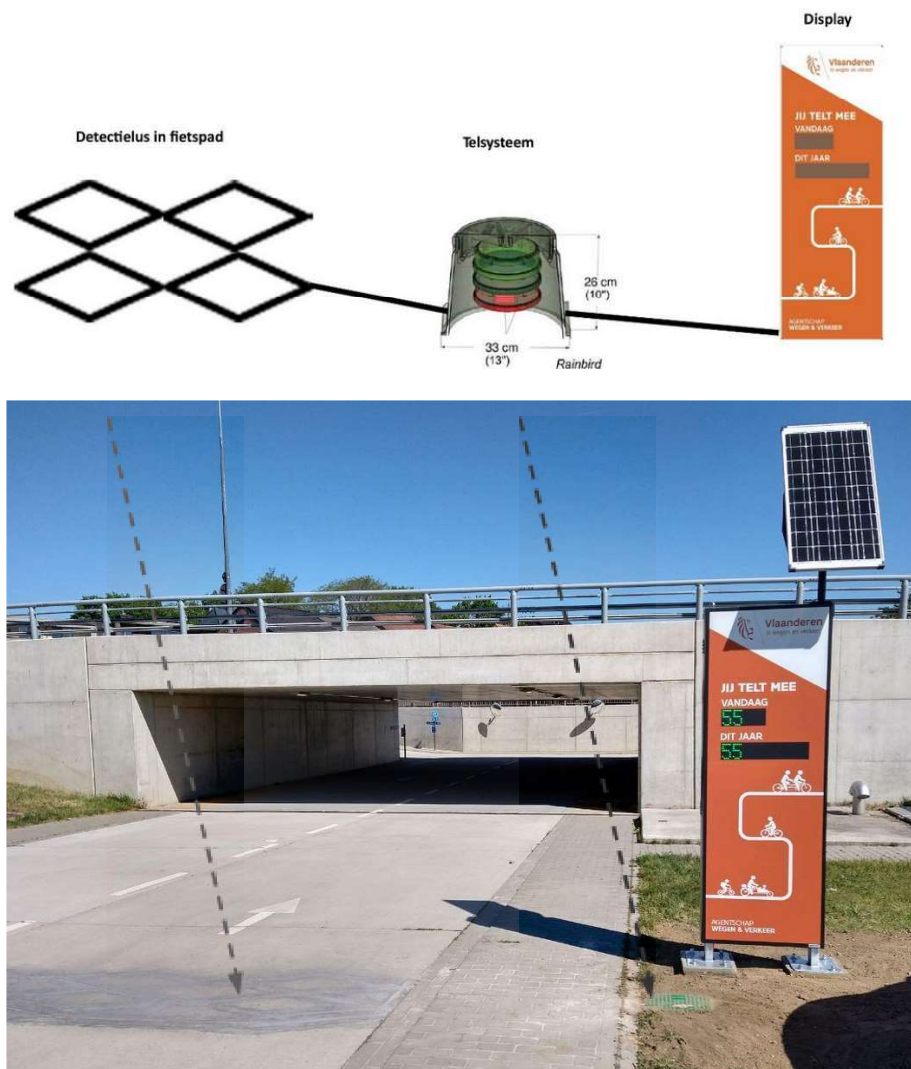
Alle 139 fietstellers gebruiken inductieve lussen om fietsers te tellen. Deze lussen worden ingeslepen in het fietspad en wekken een magnetisch veld op. Wanneer een voorbijganger deze lus passeert, wordt het

magnetisch veld verstoord, uit deze verstoring kan afgeleid worden of het om een fietser of een andere passant gaat. De software van de teller houdt rekening met 13 criteria om de elektromagnetische handtekening van elk wiel correct te identificeren. Op deze manier kunnen fietsers nauwkeurig geteld worden, telkens in beide richtingen van het fietspad.

De tellers zijn volledig “stand-alone”: de voeding gebeurt met behulp van een batterij en de verzamelde teldata wordt dagelijks doorgestuurd via het mobiele GSM netwerk. Hierdoor kunnen de fietstellers zeer flexibel opgesteld worden.

Bijkomend is de voetafdruk van de telinstallatie beperkt, alle apparatuur zit verpakt in een kleine, waterdichte behuizing die naast de inductielus in de grond wordt geïnstalleerd. Dit heeft als voordeel dat deze oplossing goed beschermd is tegen schade en vandalisme. Ook is de techniek om te tellen (inductielussen) onafhankelijk van weersomstandigheden.

Van de 139 fietstellers zijn er 24 bijkomend uitgerust met displayzuilen. Hierop is te zien hoeveel fietsers er dagelijks en jaarlijks het telpunt passeren. Op deze manier worden passanten bewust gemaakt over het fietsgebruik in hun omgeving.

Figuur 3: uitrusting fietstelpunt

2.4 AGGREGATIE TELLERS PER LOCATIE

Er wordt zoveel mogelijk getracht om volledige dwarsdoorsnedetellingen te verzamelen. Dit wil zeggen dat op sommige locaties het fietspad langs beide kanten van de weg wordt geteld (= 2 aparte tellers), terwijl op andere locaties het voldoende is om één teller te plaatsen om beide richtingen te capteren (bv. bij een enkel dubbelrichtingsfietspad). Daarom wordt er bij de verdere rapportage van fietstellingen in dit rapport rekening gehouden met een aggregatie zodat elke tellocatie steeds een volledige dwarsdoorsnedetelling voorstelt. Uitzonderingen hierbij zijn de tellers die in de eerste fase in Aalst en in Tienen werden geplaatst (Aalst 1, 2 en 3, Tienen 1, 2 en 3) en rondom een kruispunt gelegen zijn.

Op deze manier worden de 139 individuele fietstellers geaggregeerd tot 87 tellocaties, 24 van deze locaties zijn uitgerust met een display.

2.5 OPEN DATA FIETSTELLINGEN

De fietstellingen die AWV verzamelt, worden ook als open data aangeboden. De data wordt aangeboden per maand in .CSV formaat. Elke dag wordt de data geüpdated. Via deze website kan de data geraadpleegd worden:

<https://opendata.apps.mow.vlaanderen.be/fietstellingen/index.html>

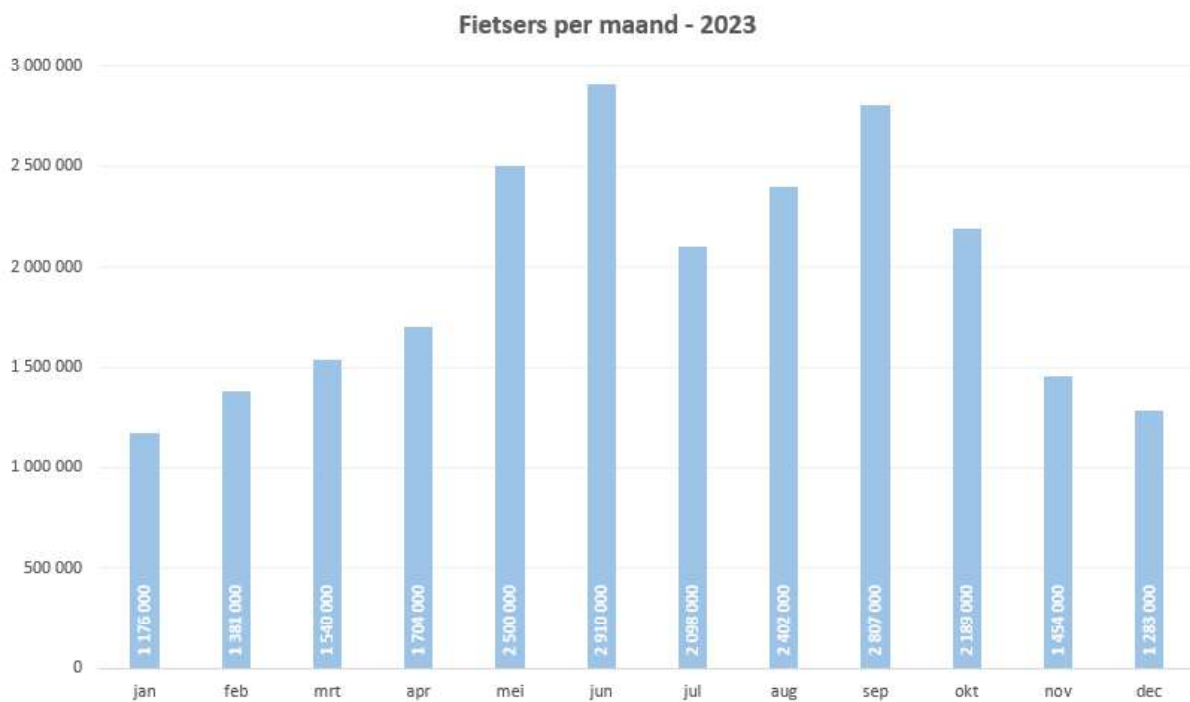
3 FIETSTELLINGEN 2023

3.1 KERNCIJFERS

In 2023 passeerden **in totaal 23 443 000 fietsers** aan de fietstellers van AWV. Dit komt neer op een gemiddelde van ongeveer **64 200 fietsers per dag**.

Grafiek 1 geeft het aantal fietsers per maand weer. Er is duidelijk te zien dat de meeste fietsers geteld worden gedurende de lente- en zomermaanden. De meeste tellers zijn gelegen op het Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk, hierdoor wordt vooral functioneel verkeer geteld zoals bv. pendelaars en schoolgaande fietsers. Hierdoor is ook te zien dat er tijdens de maanden juli en augustus een afname van het aantal fietsers is ten opzichte van de andere zomermaanden. De maand met het hoogste aantal fietsers is juni met in totaal 2 910 000 fietsers, kort gevolgd door september: 2 807 000 fietsers.

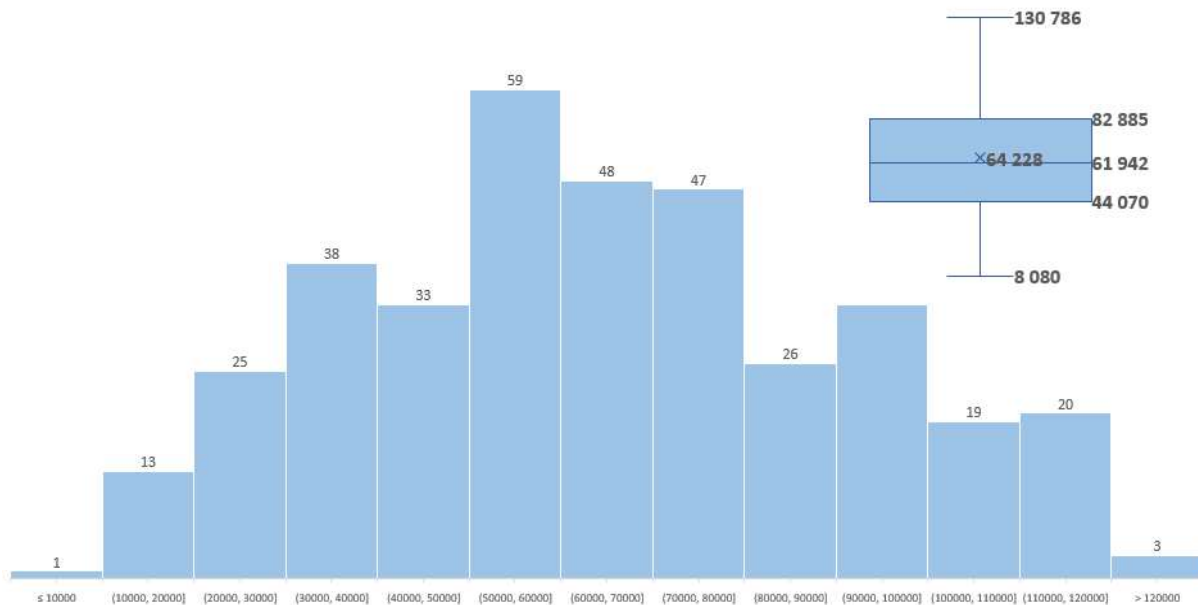
Van november tot april worden er minder fietsers geteld. Januari is de maand waarin het minste aantal fietsers worden geteld: 1 176 000.

Grafiek 1: totaal aantal fietsers per maand

De piekdag van 2023 was dinsdag 5 september, er werden op die dag in totaal 130 800 fietsers geteld. De dag waarop het minste aantal fietsers werd geteld was maandag 25 december: 8 080.

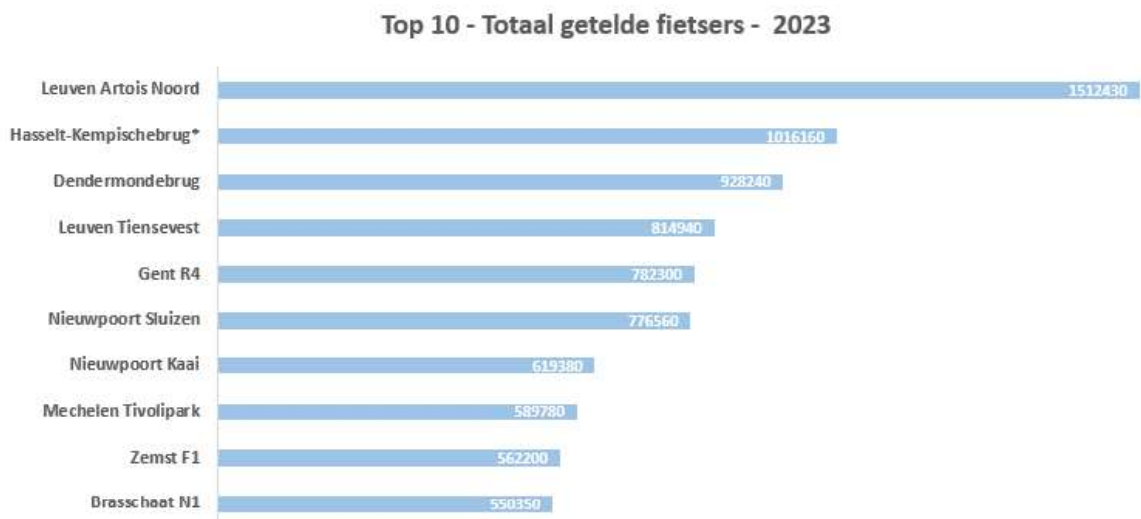
Als we kijken naar de verdeling van de dagen volgens totaal aantal getelde fietsers (zie grafiek 2 hieronder), dan zien we dat op 50% van de dagen er tussen de 44 000 en 83 000 fietsers worden geteld. De mediaan is 62 000 en gemiddeld worden er 64 200 fietsers per dag geteld.

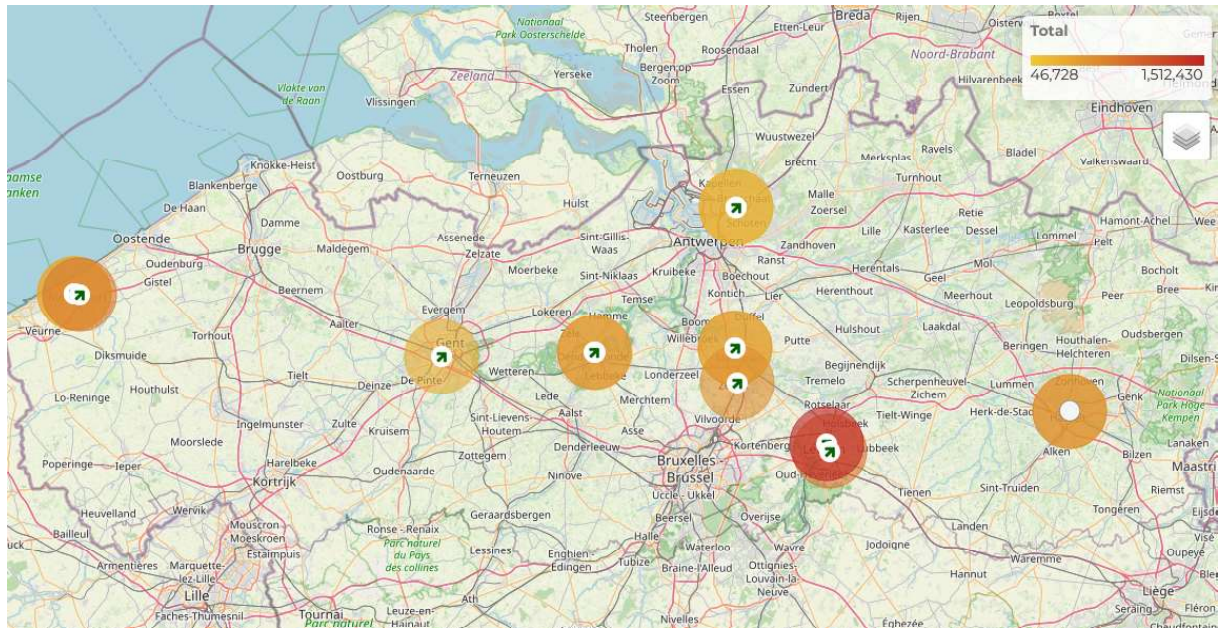

Grafiek 2: verdeling van de dagen volgens totaal aantal fietsers

3.2 TOP 10 FIETSTELLERS

De volgende figuur toont de top 10 van drukste fietstellers in 2023, gebaseerd op het totaal aantal getelde fietsers van elke tellocatie.

Figuur 4: top 10 fietstelpunten met het grootste aantal getelde fietsers

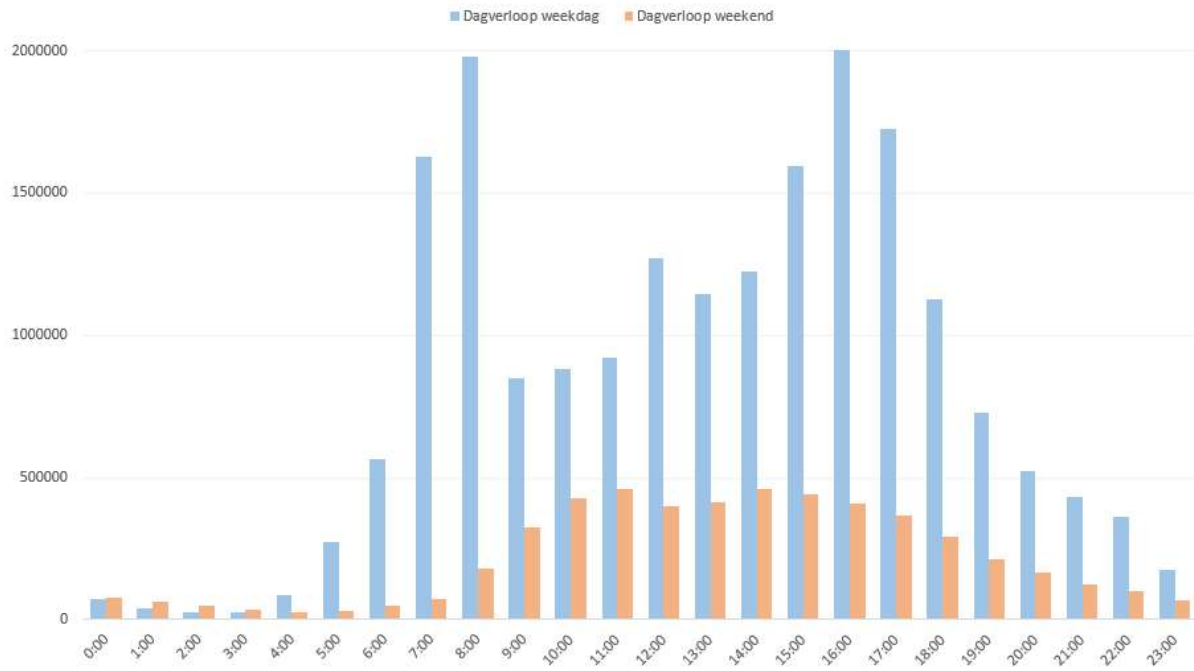
Op nummer 1 staat de fietsteller op het dubbelrichtingsfietspad in de Redersstraat aan de noordelijke kant van het Joanna-Maria Artoisplein te Leuven. Deze teller is gelegen op een fietspad dat onderdeel is van de fietssnelweg F8 en een belangrijke toegangsweg is tot Leuven.

Op de tweede plaats staan de fietstellers langs de Kempische brug op de N74 te Hasselt. Deze tellocatie bestaat uit 2 aparte dubbelrichtingsfietspaden langs de oost- en westkant van de brug over het Albertkanaal. Deze tellers liggen niet langs een fietssnelwegroute, maar behoren wel tot een zeer drukke kanaaloversteek ten noorden van Hasselt.

De derde plaats is voor de fietstellers aan de Dendermondebrug in Dendermonde. Deze tellocatie bestaat uit 2 tellers die elk een enkelrichtingsfietspad tellen aan de brug. Deze fietspaden behoren tot de F413 fietssnelweg die een belangrijke verbinding vormt tussen Dendermonde en Lokeren.

3.3 DAGVERLOOP FIETTERS

Grafiek 3 toont het totaal aantal getelde fietsers per uur, opgesplitst per week- en weekenddag. Op deze manier kan het dagverloop van het aantal getelde fietsers worden weergegeven. Het valt meteen op dat er tijdens weekdagen een duidelijke ochtend- en avondspits te zien is. Tijdens de ochtendspits zijn de drukste uren tussen 7u en 9u, de avondspits bestaat uit drie drukke uren: 15u tot 18u. Verder is er tussen 12u en 13u ook een kleine piek te zien. Tijdens het weekend zijn er geen pieken te zien en worden er vooral fietsers geteld tussen 9u en 18u.

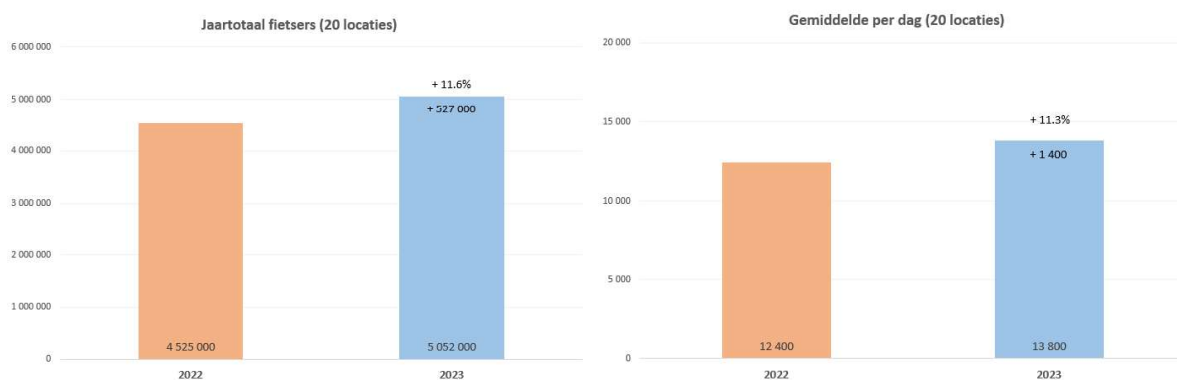
Grafiek 3: dagverloop aantal fietsers

4 FIETSVRKEER EVOLUTIE

4.1 KERNCIJFERS 2022 vs 2023

Om de evolutie van het aantal getelde fietsers te vergelijken met het vorige jaar (2022) wordt er enkel rekening gehouden met de tellers die gedurende beide jaren volledig operationeel waren. Vermits het grootste deel van de fietstellers geplaatst werden tijdens 2022 en 2023, is dit slechts voor een beperkt aantal meetpunten mogelijk. Er worden 20 tellocaties beschouwd om de evolutie te onderzoeken, zie Bijlage 6.2 voor de lijst van deze locaties.

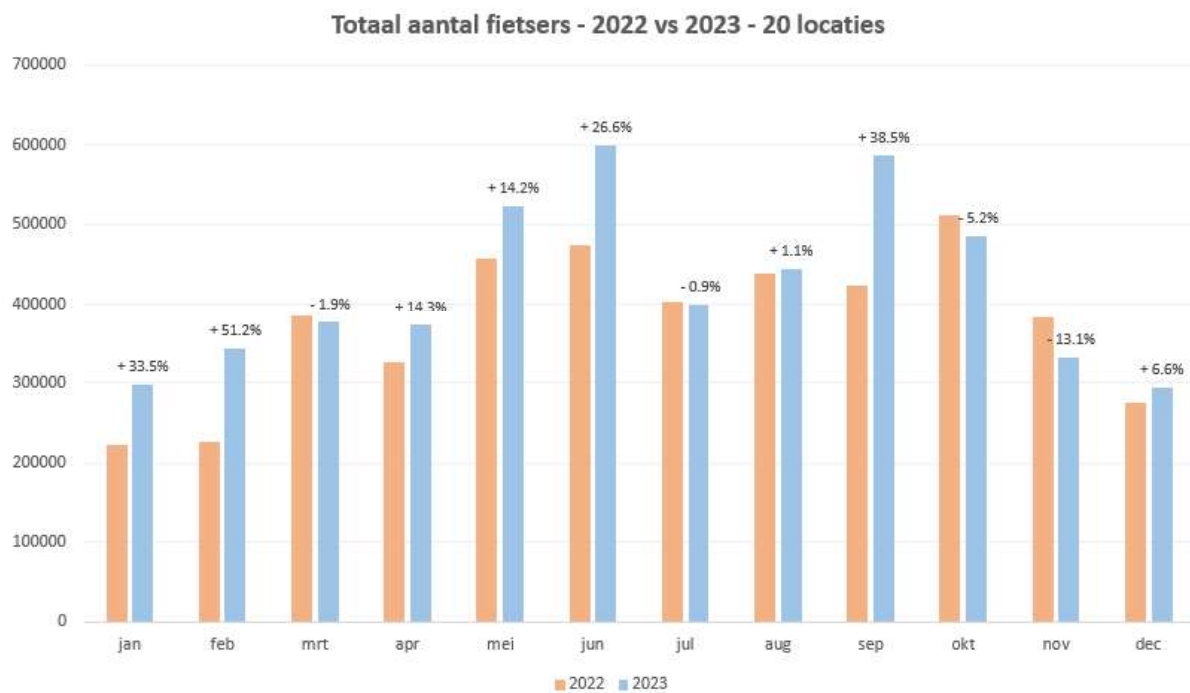
In 2022 werden in totaal 4 525 000 fietsers geteld op de geselecteerde locaties, in 2023 werden voor diezelfde locaties in totaal 5 052 000 fietsers geteld, oftewel een toename van 527 000 fietsers (+11.6%). Ook het gemiddeld aantal fietsers per dag nam toe, van 12 400 fietsers in 2022 naar 13 800 in 2023.

Grafiek 4: totaal aantal fietsers 2022 vs 2023

Grafiek 4 toont het verschil in maandtotalen tussen 2022 en 2023. Bijna alle maanden tonen een toename van fietsers. De grootste toenames zijn te zien in de maanden januari, februari, juni en september. De enige afname is te zien in de maand november: -13.1%. Wat ook opvalt is dat er weinig verschillen te zien zijn in de maanden juli en augustus, wanneer er geen schoolverkeer is.

Deze verschillen kunnen er op wijzen dat er meer gefietst wordt voor functionele verplaatsingen zoals bijvoorbeeld woon-werkverplaatsingen. Dit wordt bevestigd door de toename tijdens de wintermaanden januari en februari.

Grafiek 5: maandtotalen 2022 vs 2023

5 SAMENVATTING

Dit rapport is gebaseerd op tellingen van de 139 vaste fietstellers op specifieke locaties die AWV de voorbije jaren heeft laten installeren. De cijfers zijn de resultaten van de tellingen van een selectie van fietspaden, en vertegenwoordigen hiermee slechts een steekproef van het Vlaamse fietsverkeer. Ze bieden dus geen volledige weergave van het totale fietsverkeer in Vlaanderen, maar kunnen wel gebruikt worden om de evolutie per beschouwd fietstelpunt op te volgen.

In 2023 werden er in totaal 23 443 000 fietsers geteld door de fietstellers van AWV. Dit komt neer op een gemiddelde van 64 200 fietsers per dag. De meeste tellers zijn gelegen op het Bovenlokaal Functioneel Fietsrouten netwerk, hierdoor wordt vooral functioneel verkeer geteld en dat reflecteert zich ook in een seizoensgebonden verloop. De meeste fietsers worden geteld gedurende de lente- en zomermaanden buiten de schoolvakanties. De maand met het hoogste aantal fietsers is juni met in totaal 2 910 000 fietsers, kort gevolgd door september: 2 807 000 fietsers

Aangezien de meeste fietstelpunten slechts recent geïnstalleerd werden, is een vergelijking met 2022 slechts voor een beperkt aantal punten mogelijk. In 2022 werden op deze selectie aan telpunten in totaal 4 525 000 fietsers geteld, in 2023 lag het totaal op 5 052 000 fietsers, oftewel een toename met 11.6%. Ook het gemiddeld aantal fietsers per dag op die geselecteerde telpunten nam toe, van 12 400 fietsers in 2022 naar 13 800 in 2023.

6 BIJLAGE

6.1 METADATA FIETSTELLERS

tellocatie	installatiedatum	Fietssnelweg	Aggregatie
Aalst_1	2019-07-24	F414	Aalst 1
Aalst_2	2019-07-16		Aalst 2
Aalst_3	2019-07-16	F414	Aalst 3
Aalter_1	2022-09-30		Aalter
Aarschot_1	2022-07-14		Aarschot
Ardoorie_1	2022-06-02	F37	Ardoorie
Ardoorie_2	2022-06-02	F37	Ardoorie
As_1	2022-05-28	F75	As
Asse_1	2022-07-13		Asse
Asse_2	2022-07-13		Asse
Balen_1	2019-07-22		Balen
Balen_2	2019-07-22		Balen
Beersel_1	2022-07-11		Beersel
Beersel_2	2022-07-11		Beersel
Beveren_1	2022-10-05		Beveren
Beveren_2	2022-10-05		Beveren
Bilzen_1	2019-08-28		Bilzen
Bokrijk_1	2022-05-30		Bokrijk
Brasschaat_1	2019-07-18		Brasschaat
Brasschaat_2	2019-07-18		Brasschaat
Brecht_1	2022-07-20		Brecht
Brecht_2	2022-07-20		Brecht
Bree_1	2020-05-06		Bree

Brugge Sint-Andries_1	2022-05-31		Brugge Sint-Andries
Brugge Sint-Andries_2	2022-05-31		Brugge Sint-Andries
Brugge Sint-Michiels_1	2019-07-24	F32	Brugge Sint-Michiels
Brugge_1	2022-05-31		Brugge N374
Brugge_2	2022-06-01		Brugge N376
Brugge_3	2022-06-01		Brugge N376
Deinze_1	2022-09-20		Deinze
Deinze_2	2022-09-20		Deinze
Dendermonde_1	2022-10-21		Dendermonde
Dendermonde_2	2022-10-04		Dendermonde
Diest_1	2022-08-01		Diest
Diest_2	2022-08-01		Diest
Evergem_1	2019-07-17		Evergem
Evergem_2	2019-07-17		Evergem
Geel_1	2022-07-25		Geel Winkelom
Geel_2	2022-07-25		Geel Winkelom
Geel_3	2022-09-05		Geel Fly-over
Geel_4	2022-10-25		Geel Fly-over
Genk_1	2019-07-23		Genk
Gent_1	2022-10-03		Gent
Gent_2	2022-10-03		Gent
Gent_3	2023-02-28	F40	Gent F40
Gent_4	2019-07-17	F40	Gent
Gierle_1	2023-02-14		Gierle
Gierle_2	2023-02-14		Gierle
Grimbergen_1	2021-08-12	F28	Grimbergen F28
Hamme_1	2022-10-24	F43	Hamme F43
Hasselt-Kempischebrug_1	2023-04-19		Hasselt-Kempischebrug
Hasselt-Kempischebrug_2	2023-04-18		Hasselt-Kempischebrug

Hasselt-Ring_1	2023-05-03		Hasselt-Ring
Heers_1	2022-04-13		Heers
Heers_2	2022-04-12		Heers
Heist op den Berg_1	2019-07-18		Heist op den Berg
Heist op den Berg_2	2019-07-18		Heist op den Berg
Herent_1	2022-07-05		Herent
Herent_2	2022-07-05		Herent
Herentals_1	2022-08-30		Herentals
Herentals_2	2022-07-22		Herentals
Herk De Stad_1	2022-04-11		Herk De Stad
Herk De Stad_2	2022-04-12		Herk De Stad
Heverlee_1	2022-08-24		Heverlee
Heverlee_2	2022-07-06		Heverlee
Houthalen-Helchteren_1	2023-04-20	F74	Houthalen-Helchteren F74
Ieper_1	2022-06-29	F381	Ieper
Ieper_2	2022-06-27	F381	Ieper
Kampenhout_1	2022-07-05		Kampenhout
Kampenhout_2	2022-07-05		Kampenhout
Kortrijk_1	2019-07-19		Kortrijk
Kortrijk_2	2019-07-19		Kortrijk
Kortrijk_3	2022-07-04		Kortrijk Pottelberg
Kortrijk_4	2022-07-04		Kortrijk Pottelberg
Lanaken_1	2022-04-13	F72	Lanaken
Lanaken_2	2022-04-13	F72	Lanaken
Leuven_1	2022-07-06		Leuven Tiensevest
Leuven_2	2022-07-06		Leuven Artois Zuid
Leuven_3	2022-08-22	F8	Leuven Artois Noord
Lier_1	2022-07-25		Lier
Lier_2	2022-07-25		Lier

Lokeren_1	2022-10-28		Lokeren
Lokeren_2	2022-10-28		Lokeren
Lommel_1	2022-04-19		Lommel
Lommel_2	2022-04-19		Lommel
Lummen_1	2022-04-11		Lummen
Lummen_2	2022-04-11		Lummen
Maaseik_1	2022-04-27		Maaseik
Maaseik_2	2022-04-27		Maaseik
Maasmechelen_1	2022-04-21		Maasmechelen
Maasmechelen_2	2022-04-21		Maasmechelen
Machelen_1	2018-09-18	F214	Machelen
Malle_1	2022-08-02		Malle
Malle_2	2022-08-02		Malle
Mechelen_1	2022-07-26		Mechelen
Mechelen_2	2022-07-26		Mechelen
Melle_1	2022-09-30	F417	Melle
Melle_2	2022-09-30	F417	Melle
Meulebeke_1	2022-06-02		Meulebeke
Meulebeke_2	2022-06-02		Meulebeke
Nevele_1	2023-01-24		Nevele
Nieuwpoort_1	2022-06-21		Nieuwpoort Sluizen
Nieuwpoort_2	2022-06-21	F34	Nieuwpoort Langbrug
Nieuwpoort_3	2022-06-22		Nieuwpoort Kaai
Nieuwpoort_4	2022-06-28		Nieuwpoort Kaai
Nijlen_1	2022-07-22		Nijlen
Nijlen_2	2022-07-22		Nijlen
Oostende_1	2019-07-15		Oostende
Oostende_2	2019-07-15		Oostende
Peer_1	2022-04-19		Peer

Peer_2	2022-04-19		Peer
Pelt_1	2022-04-28		Pelt
Pelt_2	2022-04-28		Pelt
Pepingen_1	2022-07-12		Pepingen
Pepingen_2	2022-07-12		Pepingen
Retie_1	2023-02-14		Retie
Retie_2	2023-02-14		Retie
Roeselare_1	2022-07-08		Roeselare
St. pieters leeuw_1	2022-08-03		St. pieters leeuw
St. pieters leeuw_2	2022-08-03		St. pieters leeuw
Tervuren_1	2019-07-22		Tervuren
Tienen_1	2019-08-29		Tienen 1
Tienen_2	2019-08-29		Tienen 2
Tienen_3	2019-08-28		Tienen 3
Tongeren_1	2022-04-12		Tongeren
Torhout_1	2022-06-01	F33	Torhout
Torhout_2	2022-06-01	F33	Torhout
Vilvoorde_1	2022-05-16	F23	Vilvoorde F23
Wemmel_1	2022-07-11	F213	Wemmel
Wemmel_2	2022-07-11	F213	Wemmel
Wervik_1	2022-06-03	F372	Wervik
Wervik_2	2022-06-03	F372	Wervik
Westerlo_1	2022-07-14		Westerlo
Westerlo_2	2022-07-14		Westerlo
Zaventem_1	2021-08-05	F202	Zaventem F202
Zaventem_2	2022-09-01	F3	Zaventem F3
Zelee_1	2022-10-04		Zelee
Zelee_2	2022-10-04		Zelee
Zemst_1	2022-08-25	F1	Zemst

6.2 SELECTIE TELLERS VOOR VERGELIJKING MET 2022

Tellocatie	Installatiedatum
Aalst 1	24/07/2019
Aalst 2	16/07/2019
Aalst 3	16/07/2019
Balen	22/07/2019
Bilzen	28/08/2019
Brasschaat	18/07/2019
Bree	6/05/2020
Brugge Sint-Michiels	24/07/2019
Evergem	17/07/2019
Genk	23/07/2019
Gent	17/07/2019
Grimbergen F28	12/08/2021
Heist op den Berg	18/07/2019
Kortrijk	19/07/2019
Machelen	18/09/2018
Oostende	15/07/2019
Tienen 1	29/08/2019
Tienen 2	29/08/2019
Tienen 3	28/08/2019
Zaventem F202	5/08/2021